

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

282. An Episcopatus possit resignari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

sive non; adeoque cujuscunque sint generis & qualitatis, possunt resignari, nisi id specialiter jure aliquo scripto prohibeatur. Pirh. ad tit. de renunc. n. 12. citans Azor. p. 2. l. 7. c. 25 n. 1. Paris. l. 2. q. 1. n. 1. citans quàm plurimos, ac dicens id colligi posse ex toto titulo de renunc. & expressius cit. q. 1. n. 130. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 125. dicens sic colligi ex generalitate textus c. admonet. de renunc. & c. 1. tit. eod. in 6. Pro ratione datur communiter illud vulgare desumptum ex l. penult. c. de pactis. & ex c. quam periculosum. 7. q. 1. quisque favori suo seu beneficio tam in temporalibus quàm spiritalibus renunciare potest, nisi, ut addit Parisius, prohibeatur. Quod tamen minùs rectè applicari beneficiis Ecclesiasticis, ait Barb. loc. cit. utpote quorum resignatio non ex mera cedentis voluntate, sed ex legitima causa à Superiore admittitur dependet. Consequenter jam Paris. loc. cit. n. 3. ex Bellamer. de permutat. benef. in proamio n. 3. & de communi ait, beneficia omnia, nisi contrarium expressum, posse permutari.

2. Respondeo ad secundum in genere: Canonice & similibus beneficiis simplicium resignationes facilius, ordinariè & regulariter loquendo, admitti; parochialium non ita facile, difficilius verò adhuc praelaturarum habentium ordinariam & generalem jurisdictionem, v. g. Episcopatum, Abbatiarum, Praepositorum regularium. Laym. in c. admonet. de renunc. n. 3. verùm de his omnibus accuratius in sequentibus.

Questio 280. An, & qualiter renunciari possit Papatui?

1. Respondeo ad primum affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 4. citans quàm plurimos. Laym. in c. quoniam. de renunc. in 6. ubi in Paraphrasi: summus Pontifex renunciare potest Papatui, tum maximè, si se insufficientem agnoscat ad regendam Ecclesiam universalem. Ità definitur Caestini. V. Præmissa deliberatione cum Cardinalibus, inter quos unus erat Bonifac. octavus Successor illius, Auctor cit. can. quoniam & c. ex qua constitutione Caestini V. à Bonifacio ejus Successore confirmata, & redacta inter decretales res hæc est admodum clara, ut in dubium amplius revocari nequeat, non obstantibus rationibus, quas aliqui in contrarium afferunt, & quarum 10. refert Jo. And. in cit. c. quoniam, seu i. de renunc. in 6. Paris. n. 19. subdens n. 20. ex eod. Jo. And. Gemin. Butrio & DD. communiter in cit. c. 1. hæsitandum non esse, an Papa sic statuere possit ob potestatis suæ plenitudinem. Proinde non obstat, quod aliàs objici solet, resignationem non posse fieri validè nisi in manibus Superioris; Papatui autem non habere Superiorem; & si dicatur, Deum acceptare ejus resignationem, resignationem hanc fore incertam; cum nullo signo constet, Deum illam hæc & nunc acceptasse. Nam regula illa: resignatio debet fieri coram Superiore, solum locum habet in iis, qui Superiorem habent. Laym. in cit. c. quoniam. n. 1. pro simili addens, quòd regula quoque illa: nemo in propria causa potest esse iudex; fallit in principe, qui Superiorem non habet. Juxta quòd docuit Th. mor. tr. 6. c. 2. n. 11. & certè necesse est dicere, quòd dum Papa abdicat se Papatui, Deus acceptet abdicacionem, seu tollat Pontificiam ab eo potestatem; ne si se-cus contingeret, Ecclesia longo tempore à nullo vili Pastore gubernetur, dum uno se abdicante,

alius in ejus locum cum simili universali potestate substitui nequiret (dum tamen Ecclesia tales sufficere Pontificibus Papatui renunciantibus pro veris Pontificibus habet, & aliquoties habuit, & abdicantem validam renunciationem agnovit, ut videre est apud Paris. loc. cit. n. 10. & alios Ecclesia Scriptores) Laym. loc. cit. n. 2. uti & eadem ratione probari, hanc resignationem esse validam, ait ibidem Laym. Etsi fieret sine causa; quamvis n. 3. subdat, gravissimè peccaturum Papatui, si absque necessitate & causa renunciet Papatui; cum inter ipsum & Ecclesiam universalem sit ætissimum vinculum à Deo ipsi impositum, de quo videndus Jo. And. ad cit. c. quoniam.

2. Respondeo secundò: non tamen hujus renunciationis valor pendet à ratihabitione & acceptatione Ecclesiæ, ut videtur insinuare Paris. cit. n. 10. (nisi fortè velit per hoc idem, quòd validam agnovit & judicavit, citra quòd valor ejus ab hæc ejus agnitione dependeret) siquidem Ecclesia etsi rogare possit Papatui ad retinendum Papatui, ad hoc tamen eum cogere non potest, Laym. cit. n. 2.

3. Respondeo tertio: de cetero valebit, & licita erit dicta resignatio facta ex rationabili causa (quarum 3. videt apud Paris. à n. 22.) etiamsi intercesserit votum vel juramentum de non resignando. Paris. à n. 26.

4. Respondeo quarto: posse eum renunciare per procuratorem, ait idem Paris. n. 29. citans Bonifac. de vital. in Clem. unic. de renunc. n. 7. uti dicit evonisse in Gregor. XII.

Questio 281. An Cardinalatus & Patriarchatus resignari possint?

1. Respondeo ad primum affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 32. citans Franc. in ca. de renunc. in 6. n. 3. Bertachin. in tr. de Episc. p. 1. l. 2. n. 25. Bursat. conf. 341. n. 20. l. 5. Est enim beneficium Ecclesiasticum. Paris. ibid. citans Selv. p. 1. q. 2. n. 53. Hojed. de incompat. p. 1. proam. n. 9. minùsque hæc dignitas annexa Cardinalibus, quàm Papatui Papæ. Paris. loc. cit. n. 37. ex Franco ubi ante.

2. Respondeo ad secundum: etiam affirmativè. Paris. n. 38. cum sit beneficium Ecclesiasticum. Paris. n. 39. ex Selv. ubi ante. & Hojed. n. 7. Idem est de Primatu, qui & ipse est beneficium. Paris. n. 44. & 45. Porro coram quibus hæc renunciationes fieri debeant, dicitur infra.

Questio 282. An Episcopatus possit resignari?

Respondeo affirmativè: juxta expressum textum c. qualiter 7. q. 1. Paris. l. 2. q. 1. n. 53. si enim Papa, qui est sponsus Ecclesiæ universalis id potest, multò magis id poterit Episcopus sponsus Ecclesiæ alicujus particularis; quamvis de facili non sit admittenda talis resignatio juxta c. quam periculosum. 7. q. 1. Paris. n. 58. Laym. in c. cum post petitam. de Elect. ubi: Episcopus Episcopatu renunciare non potest sine Papæ licentiâ, quam ipse etiam facillè non concedit juxta c. nisi cum pridem. 10. de renunc. n. 3. eò quòd Episcopi ætissimo & insolubili vinculo cum Ecclesiis astricti censeantur, Consequenter jam etiam Episcopi permutare poterunt Episcopatus. Paris. n. 59. ex Gemin. in c. unic. de rerum permut. in 6. dicens communem omnium in praxi receptam: non tamen possunt resignare in favorem, uti nec Papatui, Cardinalatus, Patriarchatus; sed

eorum resignatio fit simpliciter. Paris. n. 60. dicens communem omnium. Porro observandum, quod notat Laym. in c. post translationem, de renunc. n. 1. interdum Episcopum renunciare loco tantum, ac regimini, servato ordine & dignitate Episcopalis; interdum resignare non tantum loco & regimine, sed etiam ordine & dignitate. Et si, ut Laym. existimat, se conferat ad religionem, præsumendum esse, quod utriusque resignare velit, nisi specialiter obtineat à Papa, ut pontificalia exercere possit. Si autem non ingrediatur religionem, plerumque à Papa ei permitti ordinis Episcopalis dignitatem & exercitium, ne alioquin ob crimen depositus videatur.

Quaestio 283. An Abbatia & Prioratus resignari possit?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè. Paris. cit. q. 1. n. 63. juxta c. ult. de renunc. & quam plurimos, quos citat. Idque intelligendo de Abbatia tam regulari, quam seculari, Paris. n. 68. Idem est de Abbatissatu; cum & hic certo modo sit beneficium Ecclesiasticum, Paris. n. 71.

2. Respondeo ad secundum quoque affirmativè: Paris. n. 75.

Quaestio 284. An resignari possint officia Ecclesiastica?

Respondeo: posse; dum sunt beneficia, nimirum cum administratione rerum Ecclesiasticarum sine præminencia & jurisdictione. Paris. l. 2. q. 1. n. 92. citans Selv. p. 1. c. 8. n. 5. Hojed. de incom. p. 1. c. 8. n. 3. Hinc resignari possunt thesauraria, Cantoria, Plebania, Sacristia &c. Quia hæc sunt talia officia Ecclesiastica. Paris. loc. cit. à n. 93. uti idem dicit de Scholasteria, n. 127. citans Put. decis. 295. l. 2. quia est beneficium Ecclesiasticum.

Quaestio 285. An resignari possint beneficia consistorialia?

1. **R**espondeo primo: consistorialia resignari non possunt coram Ordinario, cum sint reservata ex reg. 2. Cancell. Paris. l. 2. q. 2. n. 1. & 2. citans Staphil. de lit. gratia & inst. s. dicendum. num. 67.

2. Respondeo secundo: possunt tamen resignari coram Papa in favorem, Paris. ibid. n. 4. dicens communem, & ab omnibus receptam; quamvis eorum provisio per resignationem fieri debeat consistorialiter. Paris. ibid. n. 5. citans Staphil. ubi ante n. 62. dicuntur enim inde consistorialia; quia de iis disponit Papa in Consistorio coram Cardinalibus, Paris. n. 6. ex Mandos. de annal. q. 16. n. 2. Pet. Gregor. Syn. tag. juris. l. 15. c. 4. n. 15. &c. quamvis subjungat idem Paris. n. 10. esse aliqua beneficia, quæ appellantur consistorialia, de quibus de stylo & consuetudine non providetur consistorialiter. Et hæc nihilominus non nisi coram Papa resignari debent, qui de iis providebit extra consistorium. De cetero tradit Lott. l. 1. q. 26. à n. 55. ex dicta descriptione in libris Camera optime inferri ad hanc qualitatem consistorialitatis, & eam qualitatem per provisionem extra consistorium factam non mutare Papam; cum nihil sit, quin beneficium, quod semper fuit consistoriale, Papa possit pro libitu conferre extra consistorium.

Quaestio 286. An resignari possit beneficium parochiale?

Respondeo affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 104. idem esse dicens à n. 107. de beneficio seu Ecclesiâ aliâ curatâ. Verumtamen spectatâ consuetudine Curia Romana, quam alios Ordinarios imitari deceret, non recipi, nisi parochus aliquot, saltem 3, vel 4. annis, Ecclesiam possederit, tradit Laym. ad cit. c. Admonet. de renunc. n. 3. Idem tradit Corrad. in pr. beneficiis l. 5. c. 1. à n. 11. Garc. p. 11. c. 3. à n. 45. ubi: hodie in Curia non admittuntur absolute & indistinctè resignationes parochialium & aliorum beneficiorum personalem residentiam requirentium, præsertim cum pensione; nam quoties resignatur parochialis, vel aliud tale residentiale, dataria vult, ut exprimat, per quod tempus illud possederit resignans, seu quo tempore illud obtinuerit; & si tempus est breve, resignatio rejicitur. Eadem habet Paris. l. 3. q. 2. n. 21. quibus limitat conclusionem à se formatam & sine stabilitate ibidem n. 8. nimirum quod is, qui adeptus Parochialem seu curatam Ecclesiam, ex quo tenetur se facere promovendi intra annum ad sacerdotium, aliâs beneficium vacat ipso jure, possit illud etiam in fine anni alteri resignare in favorem. Porro idem esse in permutationibus hujusmodi beneficiorum parochialium & residentialium ex dicto stylo Dataria, qui cœpit à tempore Gregor. XIV. ait Garc. loc. cit. n. 46. & 47. apud quem etiam à n. 51. vide, quæ differentia inter expressionem, quod quis possedit per tantum tempus, & quod quis obtinuit beneficium à tanto tempore, dum vult, prius importare, quod illud possederit saltem de facto, & sic cum titulo sine titulo; posterius verò importare, quod à tanto tempore habuerit jus in illo, vel illud de facto possedit. Addit quoque Laym. loc. cit. habendam in admissione talis resignationis Parochia rationem plebis, quid ei expediat. Plura de his, quæ pertinent ad praxin resignandi Parochiales, vide apud Corrad. pr. benef. l. 5. c. 1. à n. 13. quem utiliter leges. Vide etiam plura de permutatione beneficiorum curatorum infra.

Quaestio 287. An Vicaria perpetua possit resignari?

Respondeo affirmativè: Paris. l. 2. q. 1. n. 112. citans Put. decis. 384. l. 1. potest quoque permolari. Paris. ibid. n. 113. Citans Gammar. in c. licet. n. 86. de rer. permut. in 6. ac dicens esse communem.

Quaestio 288. An portiones, etiam dimidiæ resignari possint?

Respondeo affirmativè; veniunt enim utraque nomine beneficii. Paris. l. 2. q. 1. n. 116.

Quaestio 289. An oratorium & eremitorium resignari possint?

Respondet ad utrumque affirmativè Paris. l. 2. q. 1. n. 120. & 122. quia utrumque est beneficium Eccles. pro primo citat Hojed. de incom. par. in prafas. n. 7. pro secundo Nav. cons. 1. de religiof. domibus.

Quaest.